

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszóli, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukcs és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukcs M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

27-ik szám.

Brassó, Szombat, márczius 2-án.

V. évfolyam. 1889.

Erdélyrészi kiállítás.

Az „Országos iparegyesület” kiállítási szakosztálya a napokban tárgyalván a kolozsvári iparos-egylet átiratát, melyben ez támogatást és tanácsot kér egy 1890-ben Kolozsvárt rendezendő általános kiállítás tárgyában, — azt a határozatot hozta, hogy egy általános kiállítás rendezése nem tanácsos, minthogy az 1885. évi országos kiállítás élénk emlékében van még a közönségnek s így ily kiállítás rendezését nem támogathatja. Célyszerű volna azonban egy speciális erdélyrészi kiállítás rendezése, a melyet minden erkölcsi támogatásban részesítene.

E határozat — az igazat megvallva — kissé különösnek tűnik, mert hisz az irányadó kolozsvári körök sem akarhattak mást, mint egy általános erdélyrészi kiállítást rendezni. Országos kiállítás rendezése nem jut eszébe senkinek az 1885-iki után, s azok a kolozsvári irányadó férfiak sem oly naivok ám, a minőnek őket az országos iparegyesület kiállítási szakosztálya képzei, t. i. hogy ők ilyen országos kiállításon törjék fejüket. Nem úgy van: az erdélyrészeknek is van ám annyi eszköz, hogy nem akarnak fából vaskarikát csinálni.

A kik annak a kolozsvári kiállításnak eszméjét megpendítették, azok ismerték akkor az ország közgazdasági helyzetét s tisztában voltak azzal az első perczen, hogy csak erdélyrészi általános kiállításról lehet szó.

Igaz, hogy az erdélyi részekben a közgazdasági viszonyok sokkal sulyosabbak még, mint az anyaországban. Csakhogy egy erdélyrészi általános kiállításnak egész más a célja, mint valami nagy kukullorium rendezése.

Igaz, hogy érdekünkben van nekünk erdélyieknek, közönséget vonzani ide e szép országrészbe s megismertetni természeti szépségeinket az országgal.

Ámde ez nem a főok. A mi egy erdélyrészi általános kiállítás rendezését nemcsak indokolja, hanem egyenesen szükségessé teszi: annak bemutatása, miye van Erdélynek, miye nincs és miye lehetne.

Bemutatni az országnak, hogy Erdély ipara már jelen stádiumában is elláthatja az

ország egy nagy részét, mely ha itt fedezi szükségleteit, nemcsak a maga érdekeit szolgálja, hanem hazafias érdemeket is szerez.

Bemutatni Erdély mezőgazdaságát, annak és iparának hiányát, oly czélból, hogy állam és társadalom meggyőződjék róla, ha ezeken közös erővel segít, úgy az ország egy nagy baján is segített. És bemutatni nyersterményeinket, természeti kincseinket, hogy lássa országvilág, mily óriási itt még a teendők halmaza, mily gazdag kamatokat hajtana az ide befektetendő tőke.

Ezek teszik első sorban szükségessé egy általános erdélyrészi kiállítás mielőbbi rendezését, mely igen tanulságos volna reánk is, a kormányra is. Ezért kell minden erdélyrészi-nek örömmel üdvözölni ily kiállítás eszméjét, mely ártani semmi esetre sem árthat, használni minden esetre fog.

Igaz, hogy a legtöbb kiállítással járó óriási költség nem áll arányban a kiállítások anyagi eredményével. Ámde, a mint nálunk minden téren megvan a sokat hangoztatott partikularizmus, e téren sem kerülhetjük ki. Egy ily erdélyrészi kiállításért nem lehet elég nagy áldozatokat hozni, mert előre kiszámíthatatlan annak eshető nagy előnye. Avagy hogy csak egy példát említsünk, mily óriási előnnyel bírna reánk, ha e kiállításon bemutatandó erdőgazdaság idevonzana nagy tőkét s erdőinkben hatalmas gőzfűrészek emelkednének, melyek egyrészt emelnék erdőségeink értékét, másrészt családok ezreinek adnának kenyeret. És így van ez sok más téren is. Így van textiliparunkkal, bányáinkkal, vasgyárainkkal stb.

Ép ezért, ha a felvetett eszme megvalósításáról van szó, nem szabad egyetlen erdélyrészi városnak sem visszariadni az áldozattól, mindegyiknek részt kell vennie belőle, mert az előny közös leendő.

Csakhogy — az igazat megvallva — nem tudjuk telfogni, mi szüksége van ennek a tervnek az országos iparegyesület támogatására?

Az az egyesület nagyon messze van Erdélytől, semhogyan közvetlen hatni tudna. A kormányra hatni pedig, elégnek kell lennie az ügynek. A kormánynál nincs szüksége Erdélynek közvetítőre. Erdély elég hatalmas egyrészt maga is arra, hogy érdekeinek érvényt tudjon

szerezni. Erdélynek van elég tekintélyes, nagy fia másrészt arra, hogy érdekeit fölfelé védjék, szükségait a lehetőséghez képest kielégíttessék, s elvégre — hála istennek — kormányunk ismeri Erdély bajait s tud is, akar is érte tenni.

Nem hiszszük, hogy az országos iparegyesület langymeleg határozata lehűtené az erdélyrészi általános kiállítás kezdeményezőit. Sőt hinni akarjuk, hogy e langymelegség náluk ellenkező hatást idéz elő: még inkább fognak nekidőlni az ügynek. Az idő már elérkezett. Ha 1890-ben akarják a kiállítást, egy napot sem szabad késni. Az idő repül. Egy év rövid idő ily nagy terv nyélbeütésére, melyhez óriási előkészületek kellenek. Egész Erdélyt fel kell rázni s megnyerni e kiállítás eszméjének, az pedig nagy munka. Mert e kiállításnak fényesnek kell lennie, e kiállításban Erdélynek ragyognia kell s nem szabad egy városnak s községnek lenni, mely ne legyen ott, hol az erdélyi részek méltó bemutatásáról lesz szó.

Mi nem félünk az eredménytől. Lelki szemeink előtt ott áll már a kiállítás a maga ragyogó szépségében s látni véljük azt is, a mi azt majdan követi: a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar fellendülését!

Belföld.

Brassó, márcz. 1. (Viharos fővárosi közgyűlés.) Arad- s Haydumegyei átiratai a 25. §. tárgyalásán, mely napirenden Budapest fővárosi szerdai közgyűlésén, mely nagyon viharos volt. Azzá fette a karzatokat zsufolásig megtöltött ifjuság, mely minduntalan belekiáltott a tárgyalásba.

Királyi Pál az átiratokat a jogügyi bizottsághoz kérte utasítani, míg Nyíri biz. tag az azonnali tárgyalást kívánta. Nagy zaj után végre az azonnali tárgyalás mondatott ki 219 szóval 71 ellen, mire Szapáry Gyula gróf szólalt fel, indítványozva, — hogy a főváros képviselő testülete fejezze ki bizalmát a törvényhozás bölcsessége és hazafisága iránt s térjen az átiratok fölött napirendre.

A tulnyomó többség zajosan tüntetett Szapáry mellett, míg az ifjuság abezugolt a karzatról. Hiába figyelmeztette az elnök, nem használt. Ekkor a bizottság ellenzéki tagjai látván, hogy minden erőfeszítésök hasztalan, nehogy csuf vereséget szenvedjenek, Polonyi felállt, szintén indítványozva a tudomásvételt. Így

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Arany János: „A nagy-ldai cigányok.”

— Irodalmi tanulmány. —

(Az orsz. tanár-egyesület brassói fiókköre által rendezett felolvasóestélyen előadta Végh Mátyás.)

(Folytatás.)

E mélyreható önkomentárral szemben tán felesleges is lenne az én kommentárom, ha felolvasásom kerekdedése nem tenné szükségessé egyszersmind magának a műnek rövid kivonatos ismertetését is.

Ki kell azonban már előre jelentenem, hogy sem a közérzet, sem saját meggyőződése ellenére magyarázatomban közben világosan és érthetően, mint ezt talán a dolog természete megkívánná, nem lehet, nem szabad beszélnem. Ha ezt tenném, megsérteném a legszentebb érzületet, mely hagyományos kegyelettel viseltetik a magyar nemzet legmagasztosabb, legigazságosabb küzdelmének emléke iránt. Csak távoli és mindnyájunk által jól tudott közös jellemvonásokra való rámutatás leendő feladatomban. Hogy mit olvastam a sorok között, azt nem szabad elárulnom. Vegye ki-ki kezébe a könyvet, lapozgassa végig s meggyőződhetik a forradalom lezajlása után 41 év múlva is, hogy sajnóan fáj az a seb saját szívében, melynek égető hatása alatt a nagy Arany e művét megírta.

Mint már fentebb is említettem, a „Nagy-ldai cigányok” — az ama történelmi adománnyal, amely a

époszsza bővítve, melyet a Zápolyai és Ferdinánd ellenkirályok közti versengésnek egyik tragikomikus epizódjaként említi a történelem.

Maga a hősköltemény négy énekre oszlik. Az első énekben az van előadva, hogy mikép lesznek ideig-óráig a cigányok Nagy-lda várának uraivá. Gerendi Márton, a vár kapitánya, kibe, úgy látszik, nem sok bátorság szorult, eleség beszerzésének ürügye alatt kevés magyarjaival a várból azzal a szándékkal távozik el, hogy oda többé vissza sem tér. A vár kulesait az előre jól felámbiczióztalt Csóri vajdának adja át, lelkére kötve, hogy a várból semmi szín alatt ki ne szökjék, hanem álljon résen, a míg ő visszajön, váljék becsületére híres nemzetének; mire a vajda magával és népével imigy dicsekszik fel:

— — — Vitéz kapitányom!

Nem is utolsó nép ez az én cigányom.

Tíz van bennök, uram, hogy szinte süti, ragyog,

Én pedig vajdának épen illő vagyok.

Csak ide kell bizni Puk Mihály uramat:

Megkéséri, ha bizgatja váramat.

Bátran mehatsz, pajtás, itt a vitéz sereg;

Mehetsz bátran, fiam, itthon lesz az öreg!

Az éj sötét leple alatt Gerendi magyar csapata csakugyan kivonul a várból. Csóri menten összehívja a hetven sátoralja rokonságot, hogy körülete tanácsszékét ülné. Mikor már a faj legjavát együtt látta

„Urak és urfiak! — szavát így kezdé meg —

Válogatott cigány férfiak, legények!

S valaki jelen van, az egész rokonság,

A mért ide jöttünk: fele sem bolondság.”

S ékes szavakban előadja, úgy négy szem közt, — lehettek biz ott ötvenszer is négy szem — hogy a magyarság a várból az éjjel kiszökött s most ők annak föltétlen birtokosai. Javasolja, hogy innen egy tapodtat se mozduljanak s a magyarságot se bocsássák be többé. Itt az idő, az alkalom, hogy kikiálthassák a független Czigányországot, melyben szabadság, testvériség és egyenlőség fog lakozni, — természetesen az ő föfelügyelete alatt: válaszzák meg tehát őt vajdájuknak, kormányzójuknak.

Az alkotmányos élethez szokott nemzetek hitvallásának három sarkalatos pontja: a szabadság, testvériség és egyenlőség tehát négy századdal ezelőtt is dagasztá a kebleket, nemcsak nagy Magyarországon, hanem Czigányországon is.

De Csóri a maga személyének előtérbe helyezésével képzelhető jelenetet idézett elő. E jelenetnek érdekességét az a találó festés kölcsönzi, mi ilyes esetekben a vezérférfiaknak hatalomra vágyó természetét, a heves politikai meggyőződések élés ellenlétét satirizálja. Az egyéni meggyőződések szenvedélyesen oktrojáltatnak, pártok keletkeznek, melynek viharát a szenvedély tüze élesíti és végre teljes

azután a vereség nem látszott oly nagy, de azért biz' vereség maradt az. Ezért magát kárpótlándó, az ifjuság a városháza elé vonult ki, a hol Szapáry grófot, Wahrmann és Busbachot hősiesen lehurrogták, miből természetesen azok vajmi keveset csináltak, legfeljebb csak sajnálkoztak az ily éretlenségen. Ezzel pedig vége volt a »nagy izgalom«-nak.

Országgyűlés.

Távirataink közölték már dióhéjba szorítva a képviselőház szerdai ülésének lefolyását. Ennek kiegészítésül adjuk a következő tudósítást.

Az ülés igen szép és látogatott, a hangulat mindig tárgyilagos és nyugodt volt; mind a négy szónok a legnagyobb figyelemmel hallgatta meg a ház és helyeselte — a pártállások szerint. Ezen hangulatra az impulsust Tisza Lajos gróf, az első szónok adta meg kiválóan tárgyilagos és szigorúan higgadt érvelésű beszédével, melyben az aggodalmakat legalább is tulzottnak s a germanizációt képzelt veszedelemnek mondá. A többség soraiiban élénk tetszés nyilatkozatok hangzottak fel, midőn a szónok a fiatalág hazafiságára és kötelességérzetére apellált.

Irányi Dániel, kit pártja, beszéde végeztével hosszasan és tüntetően megélt, a tisztvi vizsga magyar nyelvűségét törvényben kötelezően kimondatni kívánta; majd a felségjogok fogalmát és természetét fejtegette, kiemelve, hogy azokra az országgyűlés mindig gyakorolt befolyást.

Teleki József gróf nagy kikerű és szépen előadott tartalmas beszédét élvezettel hallgatá a ház, melynek többsége zajos helyeslésekkel kísérelte szónok ama fejtegetéseit, melyekben a második évi szolgálatot a köztelherviselés és a demokrácia elveiből magyarázá ki. Sulyosnak ismeri el ugyan a §§. intézkedéseit, de viszontbiztosítékokat követelt; kívánta, hogy a gyakorlati képzés legyen a fődolog és ehhez alkalmaztassék az elméleti képzés s kívánt magyar tankönyveket. Ugy ő, mint Tisza Lajos gróf, elfogadta Gajary határozati javaslatát. A többség soraiiból igen sokan kívántak szerencsét a fiatal szónok hatásos beszédéhez.

Beöthy Ákos igen behatóan foglalkozott a hadsereg közjogi helyzetével; majd annak fejtegetésébe bocsátkozott, hogy az osztrák-magyar-monarchia nem birodalom, mint Németország s oda concludált, hogy a közös hadsereget összhangba kell hozni közjogi viszonyainkkal; közelebb kell hozni a nemzet szívéhez, mert csak így lesz igazán erőssé a megpróbáltatások idején. Végül módosítást adott be a 25. §-hoz, mely szerint a magyarországi egyéves önkénteseknek szabadságában áll az elméleti tisztvi vizsgát magyar, vagy német nyelven letenni. Szónokot az egész ellenzék zajosan és hosszasan megélt.

Végül még Justh Gyula interpellált a mezőhegyesi csatorna iránt, mire Széchenyi gr. miniszter adott pur szóban előzetes választ.

A csütörtöki ülésen a 25. §. folytatolagos tárgyalásánál elsőnek Ivánka Imre szólalt fel a javaslat mellett. Széll Ákos szintén a javaslat mellett szólt s azon kérdést intézte a közoktatási miniszterhez, hogy az állami tanítóképzede növendékei kapnak-e önkéntesi kedvezményt? Csáky Albin gróf miniszter igenlőleg válaszolt. A javaslat ellen Veszter Imre, Nagy István és Czierer Ákos szólaltak fel.

erővel tör ki a közjólét romlására. Ki-ki választ magának egy-egy politikai ellenfelet s csunyául összekapnak, mert a velős koncra illetékesnek találván jó magát mindenik. Egyik a csatatéren szerzett érdemeire, másik a törvényhozás házában elért sikerei támaszkodik s hevesen érvel a katonai és polgári diktatura mellett. E kérdés azonban mellekes — legfőbb az, hogy ki legyen a diktátor. Mind oly dolgok, melyeknek megvitatása békés uton nem történhetik meg, kell oda zaj, kell oda nagy hü-hó s mindennek felett kell illő mennyiségben szem- és fültanu, kikről a jóakaratu semlegesség eo ipso feltételeztetik.(?)

Végre a küzdelem egy szerencsés szünetében Csóri magasztos eszméktől megkapatva, égre emelt szemekkel imádkozik szent Habakukhoz és cethalas Jónáshoz s lelkére beszél az »óh nép«-nek:

»Ki legyen a vajda: én-e, vagy pedig én?

A győzelem után szóba jöhet megén.

Most készüljünk harcra, s hogy erősek legyünk, Addig is itt a kulcs: nosza igyunk, együnk!»

E nagy és általános tetszéssel fogadott szavak után, melyek felszabadíták a kifáradt tanácskozókat a századok óta várva-várt gyomor-jobbágyterhek alól, a vár piacára sátrat vonnak, sülnék-főznek: az öröm és megelégedés általános; de haj! évés-ivás közben ismét összemarakodnak, mert:

»Van náluk egy nagy bűn, még pedig halálos:

Mikor egyik aprít, a másik kanáloz.»

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. márcz. 1.

Az osztrák képviselőház megkezdte a költségvetés általános tárgyalását. Mellette 42, ellene 37 szónok van szólásra följegyezve.

Spuller kinevezését a francia külügyminiszteri tárczára az orosz közvélemény kedvtelenül fogadta. Több orosz lap szemére veti Spullernek német származását, hangsúlyozva azt is, hogy régebben Franciaország és Oroszország közeledésével nem rokon-szenvezett. Csúpan a »Novosti« ismeri el Spuller államiéruii tehetségeit s megjegyzi, hogy épen német származása fogja arra ösztökélni, hogy hazafiasnak mutakozzék.

Beavatott olasz politikai körök véleménye szerint, Crispinek, ha gyökeresen javítani akar a helyzeten, kabinetjét át kell alakitnia; Perazzi pénzügyi- és Saracco közmuukaügyi minisztereket, kik nagyon népszerűtlenek, kedveltebb politikusokkal kell majd helyettesítenie.

Frigyes császárné február 25-ikén este leányaiival Németországba utazott. — A bucsuzásra megjelentek a pályaúdvárban a királyi család a német nagykövet és a görög köyet,

A romániai ó-conservatív párt arra törekszik, hogy a kabinetnek pártjabeli tagjait lemondásra bírja. E végből mult szombaton is pártértekezletet tartottak a melyen Manu hadügyminiszter és Lahovary földművelési miniszter kijelentették, hogy pártfeleik kívánságának nem tehetnek eleget. — Vernescu igazságügyi miniszter, ki szintén az ó-conservatívpart-hoz tartozik, kész a párt határozatának engedelmeskedni, de kimondta, hogy ha most lemond más kabinetbe nem lép be. — Az ó-conservatívek febr. 27-én ujra pártgyűlést tartottak, a melyen döntő határozatot hoztak. Erről azonban még nincs hírünk. Ha eddigi magatartásukat meg nem változtatják, akkor Románia újabb kabinet-válság, esetleg a kamara feosztása előtt áll.

Batumba egy bokhariai küldöttség érkezett, mely hat főrangú személyiségből áll s különféle értékes ajándékokon kívül köszönő iratot hoz az emirtől a czárnak a vasut építéséért. — A küldöttség elindult már Batumból Pétervárra.

Helyi érdekű vasut.

A brassó-hosszúfalusi gőzmozdonyu közuti vasut közigazgatási bejárásáról hozott tudósításhoz még következőket kell adnunk:

A tárgyalás szerdán d. e. Hosszúfaluban tartott. A mig felette kellemesen hatott az egész bizottságra az a gyengéd figyelem és egymás érdekei iránt loyális magatartás, melyet egyrészt Brassóvármegye törvényhatóságának s Brassó város képviselői, másrészt az engedményesek képviselője, Horovitz Sámuel, tanusítottak, kellemetlenül lepte meg a bizottságot a négy csángó falu képviselőinek magatartása.

Már maga az a körülmény, hogy a községek a bejárásban való részvételre kiküldött bizottságokba egyetlen előjárásági tagot sem választottak, meglepő volt. Az ilyképen megválasztott kiküldöttek mereven ellenszegültek a bejárásban való részvételnek s habár előre mindenféle képtelen kifogások hallatszottak a vonalnak a községben keresztül való építése ellen, a

tárgyalás megindításakor még sem tudtak más okot felhozni, mint azt, hogy e vasut megfogja őket fosztani egyetlen keresetforrásuktól, a fának fuvaroztatásán való szállításáról. Minden felvilágosításukra szolgáló törekvés hiábavaló volt, s ők végül is csak a mellett voltak, hogy semmi szín alatt sem vesznek részt a tárgyalásokban, sőt tényleg el is hagyták mindnyájan a tárgyalás színhelyét.

Habár ezen incidens igen kellemetlenül hatott a bizottságra, magától értetetik, hogy ez a hivatalos eljárást nem akadályozta, mely a törvényhatóság képviselői és a járási főszolgabíró közbejöttével délutáni 2 órakor befejeztetett.

E tárgyaláson a gőztramvay brassói részére kénevezetes megállapodás jött létre.

Az engedményesek képviselője tudvalevőleg 4000 frtot ajánlott fel a városnak arra az esetre, ha a bonnyonai kut-utca végét összekapcsolja az államuttal.

E pont akként praeciziroztatott a tárgyaláson, hogy engedményesek csak akkor kötelezik magukat a 4000 frtot fizetni, ha a kisajátítás addig történik, illetve a szükségrendő területek addig bocsátatnak rendelkezésükre, mig az építés nem kezdődik; ellenben ha ez már az építés befejezte után történne, ugy kötelezik ugyan magukat, a vonalat ezen utra áthelyezni de a 4000 forintot ez esetben nem fizetik.

Végül kívánják engedményesek, hogy a város adja meg nekik a jogot, az utakból és utcákból igénybeveendő területek használati jogát az országos vasuttelekkönyvbe bekebelezeteni.

A város képviselői ad notam vévén ezen feltételeket, készeknek nyilatkoztak azoknak elfogadását a városi képviselőnél kieszközölni.

Ezzel a három napig tartott tárgyalás befejeztetett s a bizottság Henter Gábor főszolgabíró vendégei gyanánt asztalhoz ült, hogy kitűnő ebédet tétézzék munkáját.

A tárgyalási jegyzőkönyvet még aznap délután irták alá a helyszínen.

Midőn ezekben referáltunk volna az egész közigazgatási bejárásról, nem tehetjük, hogy az elismerés őszinte kifejezésével ne emlékezzünk meg azon finom tapintatról s minden részletre kiterjedő figyelemről egyrészt s pártatlan erélyről, melyet e tárgyalások alkalmával Gyöngyössy János miniszteri osztálytanácsos, mint az eljárt bizottság elnöke, tanusított, megnyerve e rövid ittléte alatt is a bizottság összes tagjainak nagyrabecslését és szeretetét.

Elismerés illeti Dobieczy Sándor miniszteri főmérnököt is ezen ügyben kifejtett odaadó buzgalmáért s helyi érdekű vasutunk iránt tanusított jóindulatáért.

A keddi brassó-városi banketteről szóló tudósításunkból tevedésből kimaradt két szép felköszöntő.

Az egyik Hintz Ernő városi gazdái, a ki a vasutat építendő mérnökökre, a kir. építészeti hivatal mérnökeire, illetve Mikes Gyula kir. mérnökre s Kaertsch Keresztély városi mérnökre emelte poharát.

A másik: Alexi Theocháre, a ki a nagy közönséget, mint a létesítendő vasut fenntartóit éltette.

A helyi érdekű vasutról, illetőleg annak bejárásáról szakavatott kézből még egy közlemény fekszik előttünk, melyet azonban tér szűke miatt csak jövő számunkban adhatunk.

Rendőri visszapillantás az 1888. évre.

(Folytatás és vége.)

Ha már most áttérünk a »közegészségügyre, örvendetes tünemény gyanánt kell konstatalni, hogy a lakosság alsóbb rétegeiben némi érzék kezd mutatkozni az egészségügy iránt, habár az nagyrészen a kihágások miatti büntetések által is ébresztetett.

Haladás e téren azonban csak akkor lehetséges, ha a lakosság értelemmel bír a közegészség iránt. Hogy e téren még mindég nem éretett el a kívánatos eredmény, annak oka nagyrészt a nyilvános intézmények hiányában rejlik. Brassó város közegészségügyének emelésére feltétlenül szükséges, hogy a külvárosok is bevonassanak a város tisztításába közkölségen, nemkülönben a szemét kihordása az egész város területén városi költ-égen eszközöltessék.

Habár az egészségügyi bizottság már évekkal ezelőtt kimondta annak szükségét, hogy a városi költ-ségvetésben megfelelő összeg vétessék fel bolgárszegi utcarendezésre, kanálisok stb. készítésre s kövezésre, mindazonáltal eddig semmi sem történt ez ügyben, habár ez nagyon fontos volna a város közegészség-ügyére nézve. Az egész város csatornázása és ellátása kellő mennyiségű ivóvízzel a legsürgősebb teendő voltának é tekintetben. A mostani kanálisok s a bennök lefolyó vizmennyiség felette kevés s hiányos s

igly nem csodálható, ha meleg időjárásnál a sok hulladék érezteti szagát a városban. Ép ezért örvend a város lakossága, valahányszor nyáron jó eső lepi meg.

Nagyon jó hatással van az egészségügyi törvény intézkedése a gyermekek orvoslására nézve, úgy hogy egyrészt kisebb is a gyermek-halandóság, másrészt rendes orvosi gyógykezelés alatt állanak s ez elleni kihágások csak igen ritkán fordulnak elő. Különösen feltűnő e törvény hatása a bolgárszegi népre, melynek ez rendkívüli félelmet okozott.

Feltűnő, hogy a lefolyt évben is számos kihágás fordult elő a községi büntetőszabályrendelet határozmányai ellen, melyek természetesen kellően büntetettek. Valóban sajátságos, hogy a közönség nagy része ezen speciális érdekű intézkedéseket nem respektálja; innen van, hogy e czimen nem kevesebb, mint 797 frt folyt be a városi szegény-alapba, el is tekintve attól, hogy sok esetben behajthatatlanság czimen megfellelő szabadságvesztés alkalmaztatott. De még feltűnőbb, hogy a lakosság intelligens része is mily kevés értelmet tanusít ezen helyi szabályrendeletek iránt. Példának hozható fel itt a házak előtt a kövezet behintése homokkal vagy hamuval. Habár ez személybiztonsági szempontból felette fontos, mert hisz könnyen törheti ki valaki lábát a sikos járdán, a háztulajdonosok a rendőrség részéről csak bosszantásnak veszik, ha ez iránt követelősen lép fel. Ha nehéz az illetőknek, úgy szerződjenek ez iránt a város-tisztítóval, a ki mérsékelt díj mellett bizonyosan elvállalja ezt. Sok ily esetet lehetne még felhozni, de tér szűke miatt mellőzzük.

Ezen általános visszapillantás után talán nem lesz érdektelen a rendőri tevékenység néhány részletét is kiemelni. Itt van pl. a cselédügy. A lefolyt év is azon szomorú tapasztalatra juttatá a városkapitányságot, hogy nemcsak a cselédek, hanem a cseléd-tartók is tájékozatlanok a cseléd-törvényt illetőleg. — Mennyi kellemetlenség volna megtakarítható, ha elővannák a törvénynek a cselédkönyvben lévő kivonatát! Hogy a cselédek a múlt évben is, szolgálati s erkölcsi tekintetben sok dolgot adtak a rendőrségnek, azt mondani sem kell. A baj ezeknél már meggyökeresve látszik lenni, úgy hogy meg sem gyógyítható alaposan; mindazonáltal itt is javulás konstatalható más évekhez képest, különösen a cselédeknek az utcákon s kutaknál tanusított magukviselését illetőleg. Öröndetes tény gyanánt konstatalható az erdőkihágások csökkenése; míg 1887-ben 600 kihágás büntetett, már 1888-ban csak 20 eset jött tárgyalás alá, jeleül annak, hogy a nép alsóbb rétegeinél is növekvőben van a törvénytisztelet. A vadászati és halászati törvények s rendeletek elleni kihágások is csökkentek, úgy, hogy 1888-ban csak 2 ily kihágás tárgyalatott. S mialatt más években igen nagy számu vad koboztatott el származási bizonylatok hiánya miatt, nemkülönben halászati tilalom idejében piacra hozott halak és rákok is, a lefolyt évben csak egy ily elkobzási eset fordult elő.

A városkapitányság tevékenységének élénkségét különben az is igazolja, hogy kihágások czimén kiírt bírságokból 200 frt folyt be a megyei nyugdíj-, 797 frt a városi szegényalap s 770 frt a kincstár javára. Ezenkívül fogságbüntetésre ítéltetett 466 férfi s 254 nő.

Ezen rendőri visszapillantás egyuttal azt is bizonyítja, hogy a közigazgatás terén még sok teendő van. A gondolat azonban, hogy idővel a haladás minden tényezője a maga körében teljesítendő köteleességét, remélni enged, hogy nem nagyon sok idő múlva az óhajtott siker el lesz érve s rendes haladásunk mindenkorra biztosítva.

A közönség köréből. *)

Köszönetnyilvánítás és beszámolás. **)

A »Bukaresti magyar róm. kath. hitközség segélyező bizottsága« az 1888-ik évi decz. hó 24-én, a »Bukaresti magyar társulat« helyiségében karácsonfai ünnepélyt rendezett, mely alkalommal a helybeli róm. kath. fiúiskolák és a »Baratia«-plébánia leányiskolájának növendékei, az alább megnevezendő műkedvelő hölgyek és urak vezetése mellett nagy sikerrel adták Maszlaghy Ferencz pásztorjátékát és »Harmincz év után« című, könyekre indító dramolettjét.

Rómán és német nyelven is adták elő ugyanezen intézetek tanulói édes Üdvözlőnk eljövételének történetét.

Nagyban emelte az ünnepélyt Oláh M. »Fohásza«, melyet Prokupek Ferencz ur vezénylete mellett a következő műkedvelő urak zengtek el: u. m. Bar-

tók Gergely, Dumka Lajos, Fejér Béla, Ferencz Antal, Hozó Illyés, Imreh Ferencz, Juhász I., Keresztes János, Kovács Gyula, Lukács János, Mezei János, Nemeth László, Nagy János, Ötvös Károly, Szóts Károly, Tóth Jenő, Zekes György.

A gyermekek élvezetes színjátékaiban fáradoztak: Vizi Dénes kántor-tanító ur, ki az énekeket begyakoroltatta és harmoniummal kísértte, Neamtu János tanár ur, ki a román pásztorjátékot szerkesztette, s nagy fáradsággal rendezte, Német Gábor ur, ki a színházi ruhák és egyéb kellékek megszerzése s az egész előadás alatt uralkodott szép rend eszközése által kiváló érdemeket szerzett az ünnepély körül.

Továbbá Nagy János, Prokupek Ferencz és Ötvös Károly műkedvelő urak, valamint Bartalis Regina, Gyenes Vilma, és Tana Viktoria kisasszonyok, a kik éveken át való szereplés folytán szépen kifejtett képességeket az iskolás gyermekek zsenge szereplésébe vegyíteni nem resteltek.

A négy meter magasságu karácsonyfának felállításában igen nagy segítséget nyújtottak Ábrahám Istvánné, özvegy Berni, Rák Józsefné, Tokár Imréné s Vizi G. asszonyságok.

Némethy Lajos ur igen sikerült villany-világításával s tüzi játékaival emelte a pásztorjáték pompáját. Tobi Boross János eztergályos ur a szakmájába vágó színtárgyakat ingyen állította elé.

Hogy szegényebb sorsu honfitársaink is, kiknek első sorban volt ez ünnepély szánva, részt vehessenek annak lélekemelő gyönyöreiben, a bizottság nem szabott belépti díjat. Mindazonáltal nemcsak hogy kárt nem vallott, hanem — hála az igen szép számmal egybegyűlt közönség áldozatkészségének — a költségek fedezése után még 198 franknyi tiszta jövedelmet is jegyezhetett be.

E 198 frankhoz a készletben levő ezerhét-száz franknyi tőkének 1888-iki kamatait és a »Bukaresti magyar társulat« száz franknyi ajándékát hozzá csatolván, a helybeli róm. kath. iskoláknak 45 szegény magyar tanulóját látta el meleg öltözzettel.

Pénzadományokon kívül még kalácsot s egyéb, névszerint megnevezendő ajándék-tárgyakat is kapott a bizottság, melyeket decz. 25-én, karácson ünnepén osztott ki a karácsonfáról valamennyi megjelent gyermek közt.

(Vége következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük, méltóztatassanak előfizetési díjaikat mielőbb beküldeni. — A kiadóhivatal.

Személyi hírek. Kornfeld Zsigmond, a magyar ált. hitelbank igazgatója, valamint Ullmann Ferencz igazgató városunkban időznek.

Áthelyezések. Grünfeld Mór dicső-szentmártoni és György János fogarasi kir. járásbírói díjas joggyakornokok ugyanezen minőségükben áthelyeztetek a brassói kir. törvényszékhez.

Felolvasás. A tanári körben vasárnap d. u. 5 órakor ismét felolvasás lesz. Felolvasó lesz Szontag Gusztó főreáliskolai tanár, a ki a levegőről fog olvasni. Szontagh tanár urat nem volt még alkalma megismerni nagy közönségünknek, e felolvasás bemutatkozó lesz s így reméljük, hogy a t. közönség nagy számu megjelenés által fogja érdeklődését nyilvánítani.

Időjárás. Március 1-je igen szépen köszöntött be. Gyönyörű tavaszi nap. Az égboltozaton felhőcske is alig mutatkozott. A nap meleg sugarakat lövelt már, melyeknek hatása alatt a fagy és hó rohamosan olvad.

Egyházi gyűlés. A brassói ev. ref. egyházköz-ség f. hó 3-án, vasárnap, d. e. 10¹/₂ órakor a templom épületben közgyűlést tart.

Színészet. Az Enke színészeti szakosztályának t. tagjai kéretnek, sziveskedjenek ma d. u. 6 órakor a kaszinó könyvtár-helyiségében tartandó ülésen megjelenni.

Jurista-bál. A hétfői jurista-bál rendezése teljesen készen van az előkészületekkel s már alig várhatja a hétfői estét, hogy bemutassa közönségünknek az idei farsang legelegánsabb bálját, a minő — nagy-szerűséget tekintve — Brassóban talán még nem volt. A rendezőség tényleg óriási áldozatokat hozott a bál sikereért. Mint értesülünk, erkély-jegyek már alig kaphatók. Ismételtén felhívjuk a t. közönség figyelmét e bálra, mely hétfőn este fog a vigadó termeiben megtartatni.

Utolsó farsang. Karneval herczeg ő fensége megkezdte már bucsu látogatásait. Minthogy kifogyott az időből, most nagyon siet, mert kedd éjjelre rendelt magának a brassói állomáson különvonatot, melylyel elutazik Románia felé. Ott majdnem két hétig időz s azután egy évi tengerentuli utra kel. Mielőtt elutaznék, ellátogat még kedden este az »Európa«

nagytermébe, hol akkor az iparos ifjuság fényes bucsu ünnepélyt rendez tiszteletére.

Elhalasztott fillérestély. A brassói magyar protestáns nőegylet fillérestélye tekintettel a Hamvazó szerdára, elhalasztott március 13-ára.

A kath. egyházi dalegylet érdekes estélye ma este lesz a Nr. 1. nagy termében. Erre figyelmeztetjük a t. közönséget.

Eljegyzés. Filippi Frigyes ügyvédjelölt eljegyezte Litsken József városi alkapitány kedves és bájos leányát, Litsken Mari kisasszonyt.

Gyermekbál. A február 23-án az »Európa« szálloda nagy termében Fiedler Ferencz tánczmester által rendezett gyermekbál igen jól sikerült. A csinos jelmezekben hemzsegő gyermekcsoport a tánczban és helyes magatartásban szép sikert mutatott fel a legelőkelőbb családok jelenvolt tagjai előtt, úgy hogy Fiedler meglehet elégedve sikerével.

Elite-gyermek álarczos-bál rendeztetik márcz. 5-én a Nr. 1. nagy termében, melyre a t. közönség csakis hirlapi uton hivatik meg.

Elmaradhatott volna. Leczkét ad Filtsch urnak a szebeni »Tageblatt« egyetlen képviselőházi beszédeért s az Apponyi toasztjáért. A »Tageblatt« azt mondja Filtsch beszédére, hogy alaptalan volt, tehát el is maradhatott volna! Nem is busult volna érte senki!

Kőhalmi hírek. Kőhalomban febr. 27- és 28-án az egész város mulatott; egyszerre 5 helyen is volt bál. Mindkét nap álarczos-menetek jártak be az utcákat. Az egyes álarczos csoportok körül kiténtek a tiroliak Hofer Andrással, továbbá a szomszédos Homoródról átjött ifjító társaság, melynek tagjai egy 4 ló által vont gépen örölték s fiatalították meg az öregeket. — A kőhalmi magyar és szász fiatalság március 5-ikén jótékony czélú zártkörű tánczestélyt rendez. Ezen bál iránt, melynek tiszta jövedelme a magyar állami és a szász ág. ev. népiskola szegény tanulóinak segélyezésére van szánva, úgy Kőhalomban, mint a vidéken igen nagy az érdeklődés.

Közzgazdaság.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár hirdette a tavasz közeledtét, mert egyike volt az év legnagyobb hetivásárainak. A hozatal s kereslet minden cikkben nagy volt s e hét talán az iparosokra nézve is jobb volt az eddigiekénél.

A gabonapiacson az árak következőkép alakultak: Buza 5—5.40 frt, rozs 3—4.20 frt, árpa 3.50—4.50 frt, zab 1.90—2 frt, paszuly 5—6 frt, borsó 5—7 frt, lencse 9—12 frt, törökbüza 3.60—4.20 frt, lenmag 8—9 frt.

A baromfiapiacson az árak következők voltak: Csirke 70 kr—1.20 frt, 4.50—5 frt, pulyka 3.60—4.20 frt páronként. — Tojás 13 drb 20 krért.

A husarak a lefolyt héten következőkép alakultak: marhahús 28 kr, sertésbűs 44 kr, borjúhús 32—44 kr, faggyu 24 kr, olvasztott zsír 70 kr. klgr.-ként. Egy bárány 1.50—2 frt.

Az üzletek közül különösen a vaskereskedőknek volt igen jó hetük, a mi a tavaszi munkák elvégzéséig folyton növekszik.

T á v i r a t o k.

Róma, márcz. 1. (A »Brassó« eredeti távirata.) Crispi miniszterelnök bejelentette a kamarának, hogy a miniszterium az utóbbi napok tárgyalásai következtében beadta lemondását. A király kérte a kabinetet, a folyó ügyek elintézéséig helyén maradni.

Budapest, márcz. 2. (A »Brassó« ered. távirata.) A képviselőházban Beöthy Ákos rektifikálja szavait Tisza Kálmán tegnapi beszédével szemben, mire Tisza a többség helyeslése és az ellenzék zaja közt fentartja azon állítását, hogy Ürményi 1875. évi indítványa egyjelentőségű volt a honvédség megszüntetésével. Az ülés további folyama nyugodt. Jónás Ödön, Kazy a javaslat mellett, Prónay Dezső főleg a nyelvkérdést fejtegetvén, a javaslat ellen és Thaly szintén. Közbe Fejérváry Nagygyal, Bolgárral polemizálva, a kormánypárt élénk helyeslése mellett megczáfolta, mintha a kormány altisztek szerzésére törekednék, mert a kormány tiszteket akar.

Berlin, márcz. 2. (A »Brassó« eredeti távirata.) A császár az angol udvart augusztusban látogatandja meg. A czár március közepén viszonzozza a látogatást. A találkozás Berlinben vagy Kielben lesz.

Róma, márcz. 2. (A »Brassó« eredeti távirata.) A szenátus és kamara elnökei ajánlották a királynak, Crispit ujjolag megbízni a kabinet-alakítással.

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Európa - Szent-Györgyi Napoca.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

**) Rendkívüli tárgyalmas miatt késett. Szerk.

HIRDETMÉNYEK.

„Magyar Polgári Kör.”

Meghívás.

Van szerencsénk a kör t. tagjait s azok családjait, valamint a kör t. barátait tisztelettel meghívni a kör saját helyiségeiben

Vasárnap, márczius 3-án

este 8 órakor tartandó társas-estélyre s kérni szíves nagyszámu megjelensüket.

(104) 2-2

A vigalmi bizottság.

Szám 1711.—1889.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye felvidéki járásához tartozó Rozsnyó nagyközségében halálozás folytán üresedésbe jutott jegyzői, esetlegesen előléptetés által üresedésbe jöhető aljegyzői állomás betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

A jegyzői állomás következőképen van javadalmazva:

1. 472 frt 50 kr évi fizetés.
2. 200 frt évenként, mint a majorsági pénztári ellenőre.
3. Szabad választás szerint, vagy lakás, vagy 52 frt 50 kr lakpénz.

Az aljegyző járandóságai:

1. 400 frt évi fizetés.
 2. 150 frt évenként mint adószedő.
 3. 50 frtnyi lakpénz, esetlegesen lakás.
- Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint képesítési okmányokkal és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt kérelmeket f. évi márczius hó 9-ik napjának délutáni 6 órájáig alulírt főszolgabíróhoz küldjék be.

Feketehalom, 1889. február 22.

A járási főszolgabíró:

Kostend Vilmos.

(97) 3-3

Szám 25.—1889. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinkir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Baumgarten Károly főügyész által képviselt volt nagy-sinkszéki tiszti nyugdíj-utal m. végrehajtónak margondai Preszkuna Vasi és társai végrehajtást szenvedők elleni 168 frt 38 kr hátralékos tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinkir. járásbíró-ság területén lévő Margonda község határára fekvő, a margondai 263. számú telekjegyzőkönyvben A + 278^a, 279^a, 365, 366, 813, 938, 1084, 1432, 1640, 2032, 3438^a, 2438^b, 2752, 2887, 2895, 4564, 4599, 4683, 4867, 5945. 5033, 5162, 5171, 6025, 6183, 6259^b, 7341^a, 7447, 7390, 7861, 7870, 7976, 9377^b, 9812, 9832^a, 9822^b, 10288, 10298, 11311, 11801, 12283, 12992, 13490, 13490, 13502, 13529^a, 13736, 13772, 13773, 13800, 14294^a, 14317, 14537, 14873, 15188, 15232^b, 15471^b, 15606, 15648, 15797^a, 15977, 16005^a, 16222, 16250^a, 16825, 17697, és 17709. hr. sz. a. becsértékü, továbbá a margondai 268. sz. tjlkben A + 3242, 1930, 6316, 8168, 8255^a, 8255^b, 8420, 8520^a, 9028^b, 9405, 10125, 11317^a, 12579, 14012^a, 14583, 14851^a, 15797^b, 15910^a, 16002. és 17548. h. r. sz. alatt 104 frt becsértékü, továbbá a margondai 510. sz. tjlkben + 2663, 6271, 8737, 8803, 8820, 9157, 9400 és 12289 h. r. sz. a. 43 frt becsértékü és végül a margondai 86 sz. tjlkben + 404^a, 821, 2275, 2569, 2588, 3559^a, 4157, 5059^b, 5186, 5625, 6264, 6945, 7226^b, 8870^b, 9028^a, 9392, 18132, 11317^b, 11517, 13330, 13457, 13515, 14324^a, 15034, 15521^a, 15566, 16363, 17536. és 17987. hr. sz. a. becsértékü ingatlanokra az árverést 1097 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi márczius hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor Margonda község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át — vagyis összesen 109 frt 70 krt — készpénzben vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-

zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink, 1818. jan. hó 5-én.

A kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatósága.
(105) 1-1 Csernea, kir. aljárásbíró.

Brünni posztók

elegáns

tavaszi v. nyári öltönyre

3.10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

- 4.80 frt. finom •
- 6.— frt. finomabb, •
- 7.75 frt. még finomabb •
- 10.50 frt legfinomabb •

valódi bárány-gyapjuból, valamint felsőkabát-posztók, se-lyemmel átszőtt kamgarnok, nyári loden-, livrée-szővetek, mosható czérnaszővetek, finom és legfinomabb fekete posztó salon-ruhához stb. stb. szétküld utánvét mellett a solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény 3-10 mtr. hosszú s 136 ctm. széles, tehát teljesen elégséges egy teljes férfi-öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik. A választott minta szerinti küldésért kezesség vállalatik. 86 4-30

Minták ingyen s bérmentve.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Külnö hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy. Főfőhatástanulmányok, gyomorégőség, rossz illatú lélekzet, felfuvalás, savanyú felbőfenes, kólika, gyomorhurut, gyomorfájdalom, homok- és darakepződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, fűfűzés (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomormunka ételekkel és italokkal való túlterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr.

Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegcse piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell gyűjtölni és minden üvegcse mellé kell használati utasítást meg kell jegyezni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J., Hornung Gyula, Jekelius J. özvegye, Kellemen Ferencz a »Fehér templomhoz« címzett és Schuster L. K. gyógyszerésznek; Fogarason Bildner, Hermann gyógyszerésznek; Földvártn Schneider Vilmos gyógyszerárban; Köhalmomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerésznek; Sepsiszentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerésznek; Tuszán fűrdő Dobay Lajos gyógyszerárban.

(6) 36-52

66 15-50 Legolcsóbb, legbiztosabb legjobb s legrégibb

TRÁGYASZER

czukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára mely tartós hatású minden földben, a mi bizonyítható számos hirneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya,
(Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szénsav-, phosphorsav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrészt mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK első cs. kir. szabad. osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien. III., Rennweg 20/51.

Minták s röpiratok ingyen és bérmentve küldetnek.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a kiadó-hivatalban.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Óvás!

Özv. Janciovici Demeterné szül. Florea Juga Zinca a brassói kir. törvényszék 5658.—1888. sz. ítéletével tékozlás miatt gondnokság alá helyezett, mint a városi tekintetes árvaszék részéről kinevezett gondnoka, óva intek mindenkit, hogy a nevezettnek különbeni saját károsodása terhe alatt mit se hitelezzen.

(101) 3-3

Zanescu M. Petrache.

Fiatal ember,

ki az egyszerű és kettős könyvvitel, valamint a magyar és német levelezésben több év óta működik, jelenlegi budapesti helyét brassói helyével óhajta fölcserélni.

Szíves ajánlatok kéretnek:

A A 100. poste restante, Budapest.

Nagy butor-eladás.

Eladó

több mint 20 garnitura bevonva finom divatos selyem és gyapjuszövettel, ottománok, pamlagok és divánok valamint más nemű és alaku töltött butorok; ó-német stylusban készült fényezetlen diófa hálószoba berendezések, könyv- és fiókos szekrények, kredenzek, chiffonérok, ágyak, mindennemű asztalok, renaissance s goth székek, valamint mindennemű asztalos és esztergályos butorok, vaságyak, lószőr-matracok stb. a legolcsóbb árakon

(35) 8-20

Papp Ferencz,
butorraktárban
Brassó, nagy-uteza 494.

Nagy butor-eladás.

TÜDŐ-BAJOK!!

Lég-exhaláció

gyógyít

tuberkulizist (tűdővész, sorvadást),

Rectal-Injection

gyógyít

asthma-t, idült bronchial-katarrhust.

A hihetetlen, az orvosoknak elérhetetlennek látszó ideálja, hogy tüdőbajt gyógyítani lehessen, teljesen el van érve. Világhírű tanárok és orvosok elismerései, gyógyultak száz meg száz levelei — melyek autentikus másolatai kíváncsiakra megdönthetetlen meggyőződés czéljából bérmentesen megküldetnek, — orvosai szaklapok kedvező tudósításai, a legnagyobb körházak használata a legfényesebben bizonyítják a »Rectal-Injection«-val való exhalatio gyógymódnak meglepő, soha nem emelt sikerét.

Statz osztálya: »Láz, éjjeli izzadás, köhögés, váladék elmaradnak, egyszerű étvágy áll be súlygyarapodás 5 kg-r.ig.« Dr. M. Langbein: »Harminez, magas foku tuberkulózus beteg mind felgyógyult.« — Hasonlót jelentenek a betegek is.

• A kúra nem terhes, nem zavaró és biztosított utóbajok ellen. •

A es. kir. szab. »Lég-exhaláció-készülék« (Rectal-Injection) teljes felszereléssel, magánhasználatra 8 frt. készpénz beküldéssel vagy utánvét mellett; légszemesmérővel 10 frt. — Szétküld: Dr. Altmann Károly, Bécs VII. Mariahilferstrasse 80.

DRESSNANDT J. EDE
órás és optikus
városi óra-gondozó,
Brassóban, klastrom-uteza 2. szám alatt
(a rom. kath. templom közelében)

ajánlja jól berendezett raktárát, ugyanis: arany és ezüst svájci zseboóráit, inga-, keret-, schwarzwaldi mindennemű óráit, továbbá óraláncokat, zeneműveket és nagy választékban álló optikai tárgyakat a legolcsóbb árakban.

Minden javítások és megrendelések lekiismeretes jóállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Olyan tárgy, mely a megrendelőnek kedvére nice, vesztesség nélkül készíttetik, visszavétetik.

Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítetik.

Gondozza a városi plébánia-templom óráját.